

Het *Oude* Centrum

Buurtmagazine - zomer 2022 - jaargang 44

Maarten de Zwart in de Hamerstraat.

De Groene Mollen graven verder

Stadsnatuur Oude Centrum

Nieuwe wijkagenten
pagina 5

Binnenkijken in de
Mescidi Aksa-moskee
pagina 6-7

Kringloopwinkel
Emmaus
pagina 14-15

Stories about the
neighbourhood in English
pagina 16-17

Het is al weer 7 jaar geleden dat Jeroen Trimbos en Gerlinde Beusink een prijs wonnen met 'De Groene Mol'. Het was hun idee om onder die naam een groen lint aan te leggen tussen de Paviljoensgracht en het Helena van Doeverenplantsoen. De prijs werd uitgelooft door woningcorporatie Staedion, en bedroeg maar liefst 25.000 euro. Gerlinde is intussen uit de wijk verhuisd, maar Jeroen is nog altijd bezig met het project. We spraken hem over de ontwikkelingen en plannen, samen met Maarten de Zwart.

Tekst: Jan Elsinga | Foto: Kees Oosterholt

Ideeën De Groene Mol

Jeroen Trimbos van architectenbureau Queeste in de Looijerstraat: 'We hebben het geld van de prijsvraag gebruikt voor vergroening van de Nieuwe Molstraat, de Looijerstraat en de Hamerstraat. We willen het kleinschalige stratenpatroon en de sfeer en de knusheid van vroeger terugbrengen, die was verdwenen door de sloop van huizen vanwege de plannen voor een verkeersdoorbraak, die uiteindelijk gelukkig niet doorging. De nieuwbouw leidde tot versteende straten, waar bewoners ook last hebben van hittestress.'

Maarten de Zwart is samen met Jeroen Trimbos trekker van de Groene Mol: 'Het aanleggen van geveltuintjes heeft de sociale cohesie in deze straten versterkt. Een paar keer per jaar wordt er gezamenlijk koffiegedronken met de betrokken bewoners. Met de gemeente is afgesproken dat de bewoners zelf het onderhoud doen en er zijn 30 gijters uitgedeeld.'

Plannen voor de komende jaren

In het lentenummer 2022 van het buurtmagazine is op de middenpagina's een afbeelding opgenomen met de soorten beplanting in de drie genoemde straten. Maarten: 'In samenwerking met Staedion zijn afgelopen winter nieuwe frames voor klimplanten gerealiseerd op de Lange Beestenmarkt en de Paviljoensgracht. Jeroen en ik hebben daarvoor een projectplan bij Staedion ingediend. Zo gaan we

steeds iets verder met de uitbereiding van de Groene Mol. Wat ons betreft is dat nog lang niet klaar. Het oude deel van de Nieuwe Molstraat zouden we ook graag vergroend zien worden.'

Jeroen: 'Stadsnatuur is echt een begrip in de wijk. Maar er is nog genoeg te doen, want pas de helft van de panden in de betrokken straten zijn voorzien van groen. Ook de ideeën om vogelhuisjes en bijenkasten te plaatsen zijn nog niet goed van de grond gekomen. Het onderhoud wordt lastig wanneer de gevelplanten te hoog worden om zelf te snoeien. We krijgen veel support van hoveniersbedrijf Engelsman, dat enthousiast meedoet. Ze komen ook naar de koffiebijeenkomsten en brengen dan kratjes met nieuwe planten mee.' Binnenkort zal een lezing voor de wijkbewoners georganiseerd worden over het belang van vergroening van de stad voor de biodiversiteit. Heeft u belangstelling?

Mail dan naar groenemolstraat@gmail.com

Jeroen Trimbos van architectenbureau Queeste.

Colofon

Buurtmagazine Het Oude Centrum is een kwartaalblad dat huis-aan-huis wordt bezorgd in Het Oude Centrum. De inhoud wordt verzorgd door een vrijwillige redactie. Het magazine is gelieerd aan wijkorganisatie Het Oude Centrum (www.hetoudecentrum.nl).

Buurtmagazine Het Oude Centrum is a quarterly magazine, delivered door-to-door in the Old City Centre of The Hague. A voluntary editorial team provides its contents. The magazine is affiliated with the district neighbourhood organization (www.hetoudecentrum.nl).

Buurtmagazine Het Oude Centrum

P/a Paviljoensgracht 56, 2512 BR Den Haag
nieuws@hetoudecentrum.nl

Aan dit nummer werkten mee

Sophie Blommers, Gricha Camonier, Jan Elsinga, Eline Mechielsen, T. Nachtegaal, Kees Oosterholt, Daan Peters, Shireen Poyck, Wilma van der Putten (sociale media), Ton van Rijn, Stephan Ruigrok, Karlijne Scholts (advies), Tony Swartz, Lex van Tilborg en Anna de Wit (hoofdreductie).

Ontwerp en opmaak

Romana Siemons, Den Haag (www.romanasiemons.nl)
Illustratie Groene Mol: Brein Boerderei

Druk

Oranje van Loon Drukkers, Den Haag
(www.oranjevanloondrukkers.nl)

Met dank aan

Alle geïnterviewden en betrokkenen, alle bezorgers en de gemeente Den Haag.

Wil je reageren, meewerken of adverteren?

Stuur dan een berichtje naar nieuws@hetoudecentrum.nl.
Je kunt ons ook volgen op Instagram
(@BuurtmagazineHetOudeCentrum).

Het volgende nummer kun je eind september in je brievenbus verwachten.

Kademuur Houtzagerssingel

Werk aan de Houtzagerssingel

Tekst en foto's: Kees Oosterholt

Verzakte kademuuren, een projectplan, en een projectteam van de gemeente Den Haag. Als alles volgens plan verloopt heeft de Houtzagerssingel medio 2026 weer een splinternieuwe kademuur. We bezochten de vierde informatiebijeenkomst die de gemeente organiseerde.

Een flinke klus

Na honderd jaar moet ook de kade van de Houtzagerssingel eraan geloven. Net als 24 kilometer kademuur elders in de stad: een flinke klus én kostenpost voor de gemeente. Volgend jaar moet de eerste spade de grond in, maar het overleg tussen gemeente en bewoners aan de Houtzagerssingel is al veel eerder begonnen. Deze maand vond alweer de vierde informatiebijeenkomst plaats. De plannen werden doorgesproken - enkele voorzorgsmaatregelen tegen grondwateroverlast blijken al genomen - en bewoners maken hun eigen wensen kenbaar. Zo hoopt men het project bijvoorbeeld in drie gelijke gedeelten uit te kunnen voeren om de overlast te beperken. Ook de bomen kunnen dan misschien gefaseerd vervangen worden. Uit onderzoeken is gebleken dat de bomen echt aan vervanging toe zijn, helaas. Verder voorzien de plannen in een nieuw wegdek en trottoir met ruimte voor auto's, fietsen, en geveltuintjes voor de groenliefhebbers onder de bewoners. Zelfs een aanlegplek voor boten ontbreekt niet in het voorstel.

Start over ruim een jaar

Om de kademuuren te vervangen brengt de aannemer voor en achter de bestaande kademuur twee stalen damwanden aan.

De ruimte die ontstaat vormt de bouwkuip waarin het werk plaatsvindt. Staat de kademuur nu nog op houten palen, de nieuwe kademuur zal straks een stalen damwand als fundering hebben en daarmee kan deze weer 100 jaar mee. Opstellen van het definitief ontwerp en de vergunningaanvragen hoopt het projectteam van de Dienst Stedelijk Beheer van de gemeente nog dit jaar rond te krijgen. De aanbesteding en opdrachtverlening verwacht men medio volgend jaar uitgevoerd te hebben, zodat de aannemer meteen na de zomer van 2023 kan starten. En toekomstige informatie- en overlegbijeenkomsten met de bewoners staan ook al ingepland.

Het projectteam kademuuren van Dienst Stedelijk Beheer van de gemeente Den Haag v.l.n.r. Landschapsontwerper Tjitte de Jong, Adviseur communicatie Marion Buscher, Omgevingsmanager kademuuren Martijn van der Ham, Technisch manager Pjotr Zegers, en Projectmanager kademuuren Steffanie Merema.

Goede samenwerking met de gemeente Een binnentuin in de Boekhorststraat

Tekst: Jan Elsinga | Foto: Kees Oosterholt

Als je een zwart hek naast de kapper in de Boekhorststraat doorgaat kom je onverwacht in een open ruimte terecht waar woningen van woningcorporatie Staedion liggen. Bewoonster Vera Scheepens heeft de afgelopen jaren in nauwe samenwerking met haar burens, de gemeente en Staedion een mooi groenplan voor deze versteende ruimte ontworpen.

Rust middenin de binnenstad

Vera Scheepens woont 4½ jaar aan een soort plein achter een hek bij de nummers 21 en 23 van de Boekhorststraat. Midden in de hectische binnenstad, maar toch heel rustig. Het plein was toen erg versteend en ze keek aan de voorkant van haar woning op een blinde muur. Als ze door de wijk liep, zag ze geveltuintjes en ze vroeg zich af hoe ze het plein zou kunnen vergroenen. Bij het wijkcentrum werd Vera in contact gebracht met Jorine Smits van Zebra Welzijn. Jorine koppelde haar vervolgens aan Gerrit van der Hut, groencoördinator voor Stadsdeel Centrum bij de gemeente Den Haag. Hij werd enthousiast van haar plannen, werd haar contactpersoon bij de gemeente en regelde geld en menskracht om de vergroening te realiseren.

Een traject van anderhalf jaar

Vera is anderhalf jaar bezig geweest met de voorbereiding en heeft veel gesprekken gevoerd. Woningcorporatie Staedion is eigenaar van de 12 woningen aan het binnenplein. Vera heeft eerst samen met de gemeente de eigendomssituatie van de grond op het plein in beeld gebracht. Daarna heeft ze de wensen van de bewoners geïnventariseerd, die nogal divers bleken te zijn. Dat heeft alles te maken met de variatie in typen huishoudens: mensen van alle leeftijden, één-, twee- en meerpersoonshuishoudens en van verschillende herkomst. Bewoners met kinderen wilden ruimte houden voor hun kinderen om buiten te spelen; anderen wilden voldoende ruimte om buiten te zitten, meer of minder groen, laag of juist wat wilder groen.

Aan de tekentafel

Vera is zelf gaan tekenen en heeft samen met de gemeente haar ontwerp met een spuitbus op de tegels ingetekend. Zo kregen ze een goed beeld en werden ze het erover eens dat er iets meer ruimte voor groen mogelijk was dan aanvankelijk gedacht. De bewoners hebben ook zelf voorkeuren voor planten aangegeven. Er is veel ruimte voor klimplanten tegen de muren. De

gemeente heeft aangegeven welke beperkingen er in de grond zijn vanwege leidingen (bijvoorbeeld waterafvoer) en welke vanuit regelgeving en het beschikbare geld.

Dit voorjaar opgeleverd

Toen de bewoners, de gemeente en Staedion het eens waren over het ontwerp heeft de gemeente alle benodigde acties, zoals graafwerkzaamheden uitgevoerd en het materiaal en de planten geleverd. De gemeente heeft fietsnietjes geplaatst en Staedion verwijderde fietswrakken. Daarmee zijn ze dagen bezig geweest. Het werk is dit voorjaar opgeleverd. De lage planten in de plantsoenen staan in bloei, maar de klimplanten moeten nog flink doorgroeien langs het klimrek met draden om de muren te gaan bedekken. Staedion heeft recent een schuurtje voor tuingereedschap bijgeplaatst. Vier bewoners doen het onderhoud en geven water met gieters. Eén keer per jaar neemt de gemeente dit plein mee in groenonderhoud. De bewoners willen graag een regenton, maar daarvoor moet eerst een goede plek worden gecreëerd. Zo blijft het pleintje in ontwikkeling om de bewoners meer woonplezier en bescherming tegen stadshitte te geven. ●

Nieuwe wijkagenten in Het Oude Centrum

De afgelopen periode is er een wijziging geweest in de wijkagenten in het Oude Centrum. We willen ons graag weer even voorstellen.

Wij zijn Nathalie Alderlieste, Nick van Toor en Bart van Leeuwen. Nathalie is al bijna 7 jaar in het Oude Centrum te vinden als wijkagent. Menig bewoner, ondernemer en bezoeker zullen haar kennen of gezien hebben. Sinds begin dit jaar is Nick wijkagent geworden in het Oude Centrum. Nick is geen nieuw gezicht, hij liep in 2020 al stage in het Oude Centrum. De wijk is geen onbekend terrein voor Nick, aangezien hij al een aantal jaar in de surveillancedienst heeft gewerkt aan de Jan Hendrikstraat. Vanaf half april is Bart toegevoegd aan het team van wijkagenten. Bart is hiervoor wijkagent geweest in Archipelbuurt

en Zeeheldenkwartier en heeft door een ruiling nu gekozen voor het Oude Centrum.

Wij proberen als wijkagent om zo veel als mogelijk in de wijk te zijn. Hierdoor kunnen wij goed zien wat er in de wijk gebeurt en op problematiek inspelen indien dat nodig is. Wij werken veel samen met diverse netwerkpartners om de wijk zo leefbaar mogelijk te houden.

Mocht u ons in de wijk tegenkomen, spreek ons gerust aan. Dat mag ook gewoon voor een praatje! Wilt u een afspraak met ons maken of iets met ons delen dan staat hieronder hoe we het beste te bereiken zijn. **Heeft u een acuut probleem, dan moet u uiteraard 112 of 0900-8844 bellen.** ●

Meld spookbewoning

Tekst: wijkagenten | Foto: Wikimedia Commons

Help uw woonomgeving veiliger maken. Criminelen verblijven graag in leegstaande woningen en schrijven zich niet in bij de gemeente. Zo zijn ze anoniem en onzichtbaar voor allerlei instanties. We noemen dit spookbewoning.

Wat zijn de gevaren?

Achter spookbewoning gaan vaak criminele organisaties schuil die geweld niet schuwen. Ook verdienen spookbewoners meestal veel geld met criminele activiteiten zoals:

- Drugsproductie en drugshandel.
- Met criminaliteit verdiend geld wassen
- Fraude
- Mensenhandel en uitbuiting

U betaalt netjes uw belasting en de energierekening. Spookbewoners betalen geen belasting, en geen torenhoge energiekosten om een hennepkwekerij of drugsclub draaiende te houden.

Wat kunt u doen?

- Ziet u op rare tijdstippen personen met koffers, dozen en of de bekende boodschappentassen sjouwen?

Stichting Jeugdwerk zoekt vrijwilligers

Lijkt het je leuk om je in te zetten als vrijwilliger om kinderen uit de centrumwijken een leuke, mooie, leerzame zomervakantie te geven? Stichting Jeugdwerk is naar jou op zoek!

Stichting Jeugdwerk organiseert al jaren in de zomervakantie een kindertheaterkamp voor kinderen van 6 t/m 12 jaar en vakantieactiviteiten voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. Voor de locatie 'de Jeugdhaven' (Prinsegracht 67b) zoeken ze kampvrijwilligers voor de week van 9 t/m 16 juli en vrijwilligers voor de vakantie-activiteiten in de week van 25 juli en de week van 1 augustus. Ook zoeken ze nog vrijwilligers die assistent/gastvrouw willen zijn voor de activiteiten van de zomerscholen en zomerruitjes vanuit de Jeugdzorg-locatie in de Schilderswijk.

Is dit iets voor jou? Neem voor meer informatie contact op met 'de Jeugdhaven' via jeugdhaven@jeugdwerk.nl of 070-4451 094.

Wil je meer informatie over inschrijven als deelnemer voor de kampen en activiteiten, kunt je ook altijd contact opnemen. Of volg het aanbod op www.jeugdwerk.nl of Facebook (Stichting Jeugdwerk, @jeugdwerkDH). ●

- Ziet u verdachte zaken?
- Ziet u iedere keer andere bewoners naar binnen gaan?
- Staan er vaak verschillende auto's voor de woning of in de garage?
- Verhuurt u uw woning en wil de nieuwe huurder alleen contant betalen?

Dit zijn allemaal signalen welke kunnen wijzen op spookbewoning. Ziet u dit gebeuren, bel dan 0900-8844 of laat een tip achter op www.politie.nl/tipformulier Anoniem informatie doorgeven kan ook via Meld Misdaad Anoniem: 0800-7000.

Maak als het kan foto's en noteer zoveel mogelijk details. Denk hierbij aan lengte, postuur, leeftijd, van de 'spookbewoners', het adres en de vervoersmiddelen (kenteken, merk en kleur). ●

De synagoge in 1912. Foto: Haags Gemeentearchief.

De Mescidi Aksa-moskee een symbool van veerkracht en gemeenschapsliefde

Tekst: Daniel Peters, T. Nachtegaal | Foto's: Monumentenzorg Den Haag, Haags Gemeentearchief

Op 21 mei bezochten we de Mescidi Aksa-moskee voor een interview, en we vielen met onze neus in de boter. Toevallig was er net een Turkse braderie met allerlei heerlijkheden. Twee keer per jaar worden er in de moskee activiteiten georganiseerd om geld in te zamelen voor het onderhoud van het gebouw. De rest van de kosten wordt volledig door de Turks-Islamitische gemeenschap gefinancierd. Oguz Erel, voorzitter van de moskee, stond ons te woord en vertelde over de geschiedenis van de moskee, en wat het gebouw betekent voor de Turks-Nederlandse gemeenschap van Het Oude Centrum.

Joodse synagoge

Het pand in de Wagenstraat werd in 1842 ontworpen als Grote Synagoge, in opdracht van de Asjkenazische Joden in Den Haag. De synagoge werd door hen gebruikt van 1844 tot 1943, het jaar waarin het overgrote deel van de Haagse Joden werd gedeporteerd. Na de Tweede Wereldoorlog keerde er maar een fractie van de oorspronkelijke Joodse gemeenschap terug. Het was niet haalbaar om de synagoge in stand te houden, en in 1975 werd de gebedsruimte officieel gesloten. Het gebouw werd verkocht aan de gemeente Den Haag. Sindsdien stond het leeg, zonder bestemmingsplan.

Ondertussen was de Turkse gemeenschap in Den Haag op zoek naar een nieuwe gebedsruimte; zij zaten al jarenlang in een oud, versleten pand dat niet meer voldeed aan de veiligheidseisen. De Turkse gemeenschap probeerde jarenlang om de synagoge te kopen, maar de gemeente voelde daar niets voor. En toen, op 27 juli 1979, begon de overname. Na het vrijdagmiddaggebed hadden drie jongeren besloten om het gebouw, naar Nederlands gebruik, te 'kraken'. Ze noemden het de Fatih-moskee, de moskee van De Veroveraar. In het gebouw vonden de jongeren nog spullen van de Joodse gemeenschap die eerder in het pand huisde. Met alle respect verzamelden ze deze spullen, en legden ze weg in een afgesloten kamer zodat er niets mee kon gebeuren. De jongeren verbleven veertig dagen in de synagoge, om een eventuele ontruiming te voorkomen. Pas toen de gemeente beloofde het gebouw aan hen te verkopen, gingen ze naar huis.

Nog altijd een gebedshuis

Dankzij de vasthoudendheid van de drie jongeren kon het pand een gebedshuis blijven. Sterker nog, het bleef ook een belangrijke ontmoetingsplaats voor een gemeenschap - nu voor de Turks-Islamitische gemeenschap. Het gebouw en zijn elementen zijn in originele staat gebleven. Er werden wel twee

minaretten toegevoegd, torens die typisch voor een moskee zijn. En natuurlijk werd het interieur veranderd, om het geschikt te maken als Islamitische gebedsruimte. Het is een rustige oase, met tegen de oostelijke binnenmuur, gericht naar de stad Mekka, een mihrab (een gebedsruimte die de gebedsrichting aangeeft) en de minbar (een preekstoel van de imam). De moskee heeft 500 officiële leden, en toch komen er tijdens het vrijdagmiddaggebed - de belangrijkste gebedsdag voor de moslim - zo'n 1000 tot 1500 mensen samen bidden. Tijdens feesten, zoals de Ramadan, kan de moskee wel 2000 mensen ontvangen. Elke vrijdagmiddag roept de imam de gemeenschap op om te bidden met de azan (gebedsoproepen). Wie in de buurt is, kan het duidelijk horen - een melodie die inmiddels verweven is met de diversiteit van ons Oude Centrum.

Contact met de burens

Oguz benadrukt dat de gemeenschap nauw contact heeft met de buurt, en dat de moskee vaak wordt gebruikt voor andere activiteiten. 'Iedereen is welkom om de moskee te bezoeken en te gebruiken,' zegt Oguz. Tijdens Chinees Nieuwjaar wordt de moskee bijvoorbeeld gebruikt door de veiligheidsdiensten en politieagenten. Tijdens de Ramadan kwamen buurtagenten helpen met het uitdelen van eten voor de feestvierders. Studenten en scholen bezoeken de moskee om over de Nederlandse samenleving te leren. Tenslotte komen er regelmatig mensen uit de Joodse gemeenschap op bezoek, vanwege de geschiedenis van het gebouw. Ouderen brengen vaak nostalgische foto's van de oude synagoge mee.

Heb je interesse om het gebouw te bezoeken en de gemeenschap te ontmoeten? Iedereen is van harte welkom. 'En er is maar één kleine regel,' zegt Oguz, 'dat je je schoenen uitdoet als je de moskee binnenkomt!'. Dat is een kleine moeite, om vervolgens te kunnen genieten van de rust, en te leren over de bijzondere betekenis van de moskee, toch? ●

De twee minaretten zijn in 1987 aan het gebouw toegevoegd. Foto uit 1992.

Wat betekent Mescidi Aksa?

'Mescidi' is Turks voor 'moskee'. 'Aksa' verwijst naar de al-Aqsa-moskee in Jeruzalem. Dat is een van de drie heilige plaatsen van de islam, naast de Ka'aba in Mekka en de Moskee van de Profeet in Medina.

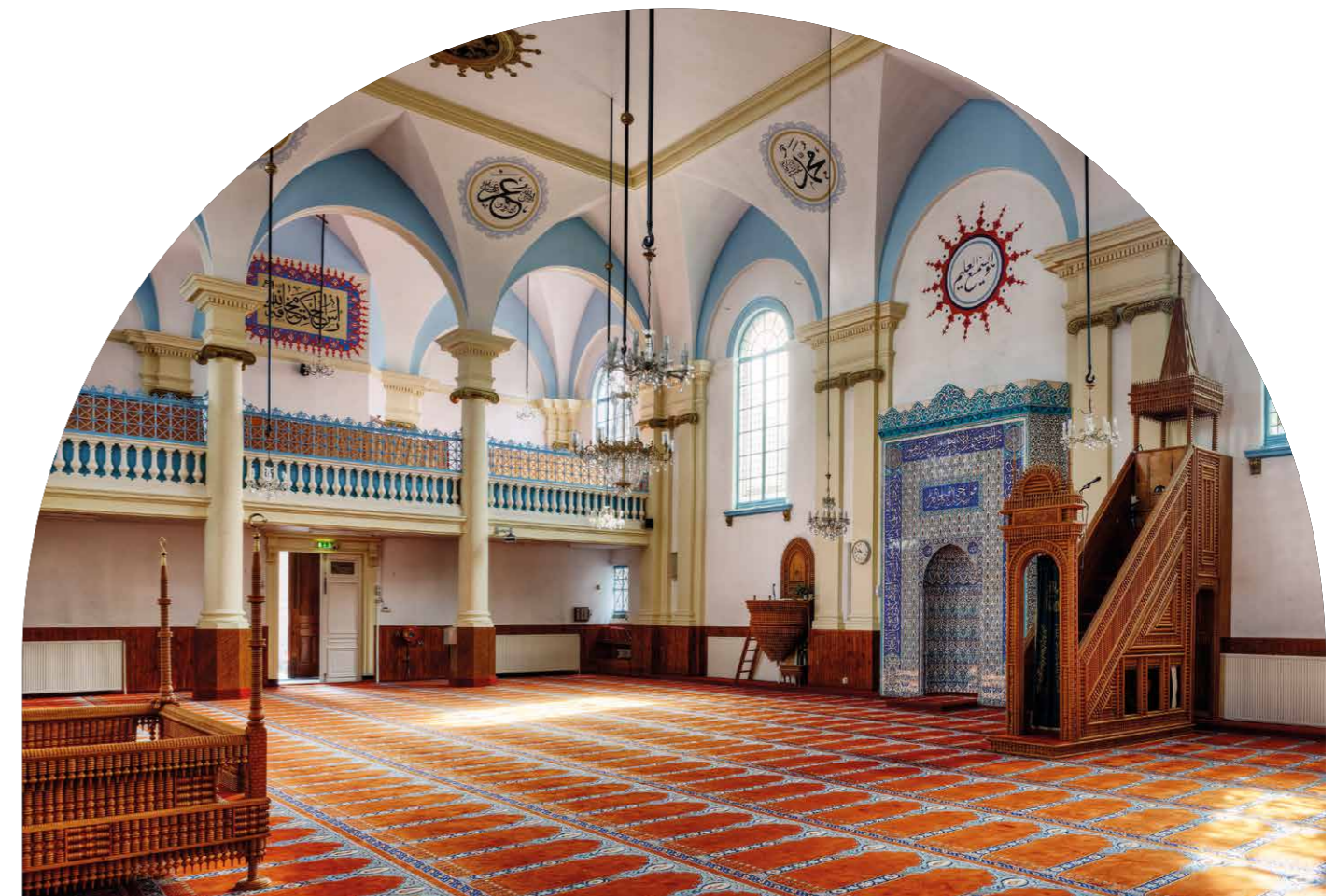

Foto van het interieur van de moskee, door Piet Gispen (2016).

Veelzijdig museum met uniek aanbod

Buitenmuseum Schilderrijk Den Haag bestaat 5 jaar

Tekst: Jan Elsinga | Foto's: Kees Oosterholt

Vijf jaar geleden opende het Buitenmuseum Schilderrijk Den Haag, aan de Dunne Bierkade 17. In het museum worden de belangrijkste culturele attracties van het Oude Centrum onder één paraplu samengebracht. Directeur Wimmie Hofstra vertelt over de ervaringen tijdens deze eerste vijf jaar en de wensen voor de komende jaren.

Verbinding tussen schilderkunst, bouwkunst en filosofie

In het Buitenmuseum zijn schilderkunst, bouwkunst en filosofie bij elkaar gebracht, waardoor volgens Wimmie Hofstra een uniek aanbod is gecreëerd. Wat betreft de schilderkunst gaat het om de 17de-eeuwse schilders Jan van Goyen, Jan Steen en Paulus Potter, die voor een eigen Haagse identiteit hebben zorg gedragen en inspirerend zijn geweest voor schilders uit De Romantiek. Ze hadden ook contact met bouwmeester Claes Dircx van Balckeneynde; Paulus Potter trouwde met zijn dochter Adriana.

En zo komen we bij de bouwkunst. Van Balckeneynde heeft veel stadpaleizen en buitenhuizen ontworpen en gebouwd, waarvan een aantal samen met Pieter Post. Laatstgenoemde is de bouwer van het prachtige Van Balckeneyndehuis op de Dunne Bierkade 18, dat nu wordt gebruikt als één van de locaties van het Buitenmuseum. In het museum wordt ook aandacht besteed aan de wereldberoemde schilder Vincent van Gogh, die twee keer tijdens zijn leven in Den Haag woonde. Het boek dat Wimmie Hofstra over zijn Haagse periode schreef, is van harte aan te bevelen.

Tenslotte de filosofie: de ideeën van Spinoza van meer dan 350 jaar geleden zijn nog steeds actueel. 'Spinoza heeft een revolutie ontketend door

de publicatie van zijn denkbeelden over de vrijheid van meningsuiting en de inrichting van de staat,' vertelt Wimmie. 'In het kader van Spinoza Oktobermaand worden weer vele activiteiten georganiseerd in onze buurt, waarvan een deel Spinozakwartier wordt genoemd.'

Den Haag door de eeuwen heen

In het Buitenmuseum is de rijkdom van al die verhalen, kunstenaars en denkers te ervaren. Naast originele kunstwerken laat het museum ook replica's zien van schilderijen die in andere musea hangen: het zijn de absolute topstukken. In de audiotour kun je niet alleen beluisteren waar het origineel van het desbetreffende kunstwerk te zien is, maar reis je ook mee door Den Haag, door de eeuwen heen. Daarnaast worden er in het museum door vrijwilligers groeps rondleidingen gegeven.

Wimmie vertelt dat het in de afgelopen vijf jaar is gelukt om een stabiele basis voor het museum te creëren. 'Door de coronacrisis ging dat wat minder snel dan gehoopt, omdat veel vrijwilligers wat ouder zijn en er geen risico's konden worden genomen.

Maar desondanks hebben we toch veel kunnen realiseren en beschikken we nu over een overzichtelijke website. Ook worden er aan scholen lespakketten aangeboden.'

Wensen voor de komende jaren

Wimmie Hofstra houdt lezingen en schrijft verhalen over de inspiratie die de kunstenaars van het Oude Centrum in onze tijd nog geven. Ze wil de komende jaren de kunstroute van de Dunne Bierkade en de Paviljoensgracht uitbreiden naar de binnenstad. Het zou zeker helpen als de voormalige gracht wordt open gegraven. Ze zou ook graag willen dat in Amare en op het nieuwe Spuiplein informatie over Van Gogh wordt gegeven bijvoorbeeld door middel van praatpalen. 'Voor mij staat voorop dat het oude met het nieuwe kan worden gecombineerd,' zo besluit Wimmie Hofstra ons gesprek. ●

Buitenmuseum Schilderrijk Den Haag

Dunne Bierkade 17
Geopend op donderdag t/m zondag
Benieuwd, en zin in een bezoek?
Neem een kijkje op www.buitenmuseum.com

frisse wind

'Sindsdien ben ik veel rustiger geworden. Door alles wat ik heb meegemaakt, maak ik heel bewuste keuzes.'

Esmeray Beautyhouse

Tekst: Anna de Wit | foto: Kees Oosterholt

Aan het Hoge Zand, op nummer 3, vind je schoonheidssalon Esmeray. De gelijknamige eigenaresse is opgegroeid aan het Buitenom, met haar moeder Gulcan en drie jongere zusjes Gulsennur, Sennur en Elif. Daar begon ze met 'wimpers zetten': met een speciale lijm haartjes tussen de wimpers plakken, waardoor je een prachtige, volle oogopslag krijgt. Het vergt precisie en heel veel geduld, maar daarvoor ben je bij Esmeray aan het juiste adres. 'Ik ben best goed, al zeg ik het zelf,' lacht ze. 'Er komen zelfs mensen uit België speciaal naar mijn salon in Den Haag!'

Ze heeft een hechte band met haar moeder en zusjes. Toen haar vader in de gevangenis terecht kwam, voelde Esmeray de noodzaak om voor haar familie te zorgen. Ze begon zo veel mogelijk te werken, wat haar gymnasium-opleiding niet ten goede kwam. Op haar vijftiende kreeg ze van de leerplichtambtenaar een taakstraf opgelegd: ze moest werken bij

een kunstcentrum voor mensen met een beperking. 'Sindsdien ben ik veel rustiger geworden. Door alles wat ik heb meegemaakt, maak ik heel bewuste keuzes.'

Vorig jaar werd ze 20 jaar, opende de schoonheidssalon, en begon aan een studie rechten. En wat gebeurt er met de zaak wanneer ze strafrechtadvocaat is? Die wil ze eerst groter en succesvoller maken, en daarna overdragen aan haar zusjes, die alle drie al in de salon werken. Maar alles op z'n tijd. 'Ik ben zo blij met alles wat ik heb. God heeft me echt gezegend.' ●

Meer weten of een afspraak maken?

www.esmeray-beautyhouse.salonized.com of kijk op Instagram op @esmeraybeauty

De voorzijde van de Geefhuisjes.

werd verwacht dat zij 's-morgens en 's-avonds naar de kapel kwamen om vijf Weesgegroeten te bidden. Na het overlijden van de griffier werd de kapel omgebouwd tot twee extra woningen.

Van Padmoes naar Hoge Zand

Bij de bouw van de Nieuwe Kerk werden aanvankelijk zes huisjes afgebroken. Maar toen de Nieuwe Kerk af was, liepen de resterende woningen voortdurend grondwaterschade op. De kerk was gebouwd op een verhoogd stuk grond, en het regenwater stroomde daar overvloedig van af richting de huisjes. Om die reden werden deze in 1665 ook afgebroken. Op een stuk bouwgrond dat met vele scheepsadingen zand werd opgehoogd, werden twaalf nieuwe huisjes gebouwd. De huidige straatnaam herinnert daar nog aan: het Hoge Zand. In 1796 nam gemeente het beheer van de huisjes over, en tot in de jaren tachtig van de vorige eeuw hebben de bewoners er gratis kunnen wonen.

Krakers

In 2004 zijn de Geefhuisjes aan het Hoge Zand door de gemeente aan Stadsherstel in beheer gegeven. Een jaar later heeft Stadsherstel de Geefhuisjes gekocht en is er begonnen met het herstel van de panden. Er was sprake van veel achterstallig onderhoud. De grootste problemen waren het optrekende vocht en zout in de muren. Dat is opgelost met gel-injecties en voorzetwanden. De krakers die hun intrek hadden genomen in de huisjes moesten in 1991 vanwege de renovatie vertrekken. Zij vonden dat zij eigenlijk de rechthebbenden waren: het doel van de huisjes was tenslotte liefdadigheid...

Heilige Drievuldigheidshuisjes

Op 27 april 2006 werden de twaalf herstellende Geefhuisjes feestelijk heropend. In het midden van de rij huizen is nog de originele gevelsteen met een driehoek in een vlammeende cirkel te vinden. Daaronder bevinden zich twee marmeren plaquettes in de voorgevel waarop is vermeld dat

*‘Anno 1565 Fundeerde
Ter Eere Der Heylige
Dryvuldigheyde
Negen Huyskens
Ende Anno 1595 Noch
Drie Huyskens’*

En zo worden de huisjes ook wel genoemd: Heilige Drievuldigheidshuisjes. Momenteel worden de panden via Stadsherstel verhuurd als woningen. Het complex is in 1976 aangewezen als Rijksmonument. ●

Advertentie

Het enige hofje zonder binnentuin *De Geefhuisjes aan het Hoge Zand 2-24*

Tekst: Jan Elsinga | Foto's: Kees Oosterholt

De huizen aan de Hoge Zand 2-24 worden ook wel de Geefhuisjes genoemd. Het is het enige liefdadigheidshofje in Den Haag dat niet rondom een binnentuin gebouwd is: de huisjes staan direct aan de straat. Het oorspronkelijke hofje was in de 17de eeuw gevestigd in het Padmoes, grenzend aan het Spui, en moest worden verplaatst vanwege de bouw van de Nieuwe Kerk.

Cornelis Barthout Jansz

In 1565 werden de oorspronkelijke Geefhuisjes gebouwd in de buurt het Padmoes, een van de armste buurten van Den Haag. Het was een beruchte wijk met veel sloppen, krotten en stegen, en de plek waar verschillende liefdadigheidshofjes verzezen. De Geefhuisjes werden gesticht door een hoge functionaris van het Hof van Holland (de belangrijkste rechtbank in deze streek), Cornelis Barthout Jansz. Ze waren bedoeld voor bewoners op leeftijd die door hun ouderdom in armoede terecht waren gekomen. Maar ook jonge vrouwen die nog niet genoeg bezaten om huur te betalen werden toegelaten als bewoner. Bij de woningen hoorde een kapel, gewijd aan Sint Jacob, de patroonheilige van Den Haag. Van de bewoners

De gevelstenen, met de driehoek in een vlammeende cirkel.

De achterzijde van de huisjes, vanuit Concordia gezien.

Enjoy music & icecream @ Wagenstraat 181
in our shop-in-shop with:

Evita Gelato

AMBACHTELIJK ITALIAANS KWALITEITSIJS

www.evitagelato.nl
06-13890704

& John's Records!

In – en verkoop van
langspeelplaten

www.johnsrecords.nl

info@johnsrecords.nl

Telefoon 0652004707

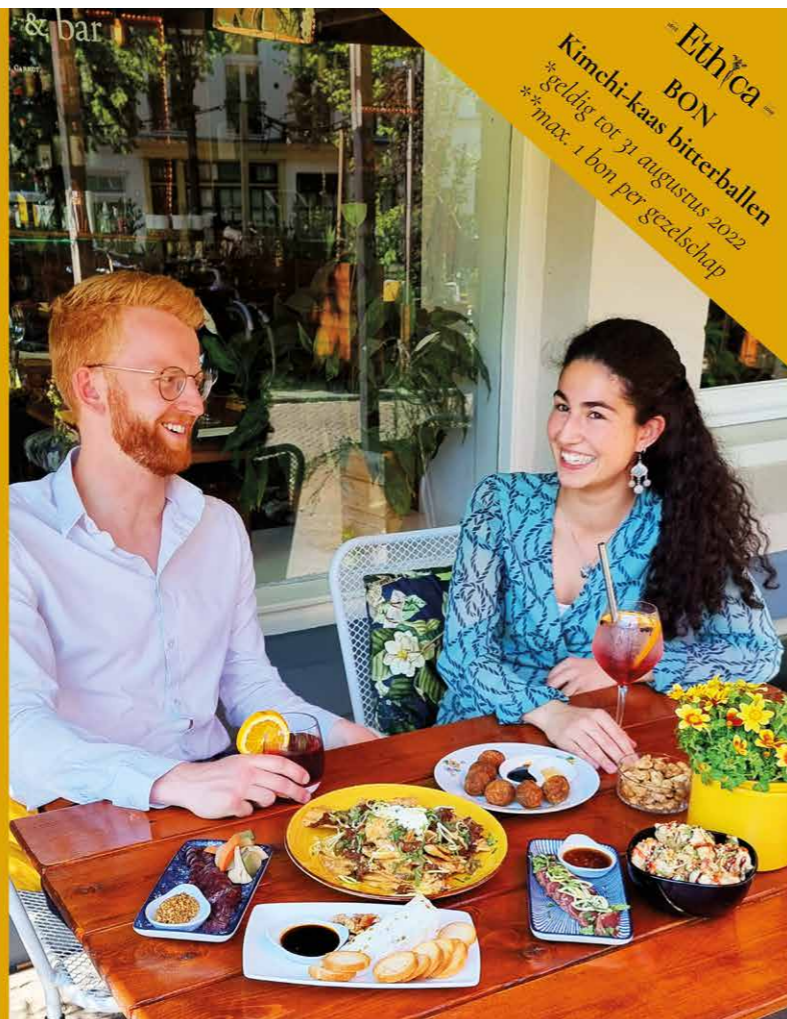
1678 **Ethica** 2019

Kom genieten van onze uitgebreide borrelkaart met heerlijke zelfgemaakte hapjes. Op ons terras aan de gracht heb je zelfs nog tot laat in de avond zon! Zie jij jezelf hier al zitten met een lekkere cocktail?

Openingstijden:
Woensdag en donderdag vanaf 17 uur
Vrijdag, zaterdag en zondag vanaf 14 uur

Bij inlevering van deze bon ontvang je een portie van onze befaamde kimchi-kaas bitterballen bij je drankje

Ethica Restaurant
Dunne Bierkade 35 Den Haag
www.ethicarestaurant.nl
070-2159093, info@ethicarestaurant.nl

frisse wind

Het bekendste gerecht van Ethiopië is *injera*, een platbrood dat je kunt dippen in allerlei stoofpotten.

Opa's Hengelsport 2.0
Hoge Zand 5a | 06-43650130

INNERCHOICE-SHIATSU

Shiatsu therapie, Coaching en Meditation

Speciale korting van 20% op een proefsessie voor lezers van "Het Oude Centrum"

Rugpijn, spijsverteringsproblemen, slapeloosheid, PMS, migraine, verslaving, depressie, angst, woede, vastzitten in je leven...

Ik help al meer dan 17 jaar mensen met fysieke en/of emotionele problemen.

Christophe Dumont,
Iokai Shiatsu therapist.
Tel: 06 148 61 671
www.shiatsudenhaag.org

VERENIGING IOKAI SHIATSU

Sessies in Nederlands, Engels of Frans
Gedeeltelijk vergoed door verzekeringsmaatschappijen

Eetcafé Savanna

Een stukje Oost-Afrika midden in het Oude Centrum

Tekst: T. Nachtegaal | Foto: Gricha Camonier

Sofia Sium is geboren en getogen in Eritrea. In haar eetcafé op Boekhorststraat 44 vind je gerechten uit haar geboorteland, én uit Ethiopië. Want hoewel ze nooit in Ethiopië is geweest, heeft Sofia de Ethiopische cultuur en keuken tot integraal onderdeel van haar restaurant gemaakt. 'Ik wil dat dit eetcafé een symbool is van de vriendschap tussen Eritrea en Ethiopië,' vertelt Sofia. De menukaart laat dit voornemen smakelijk zien.

Het bekendste gerecht van Ethiopië is injera, een gefermenteerd platbrood: het is lichtzuur en sponsachtig en je kunt 'm dippen in allerlei stoofpotten, vegetarisch of met rundvlees. Ook een must-try is shiro, een onmisbaar gerecht dat iedereen in Eritrea kent en lekker vindt. Het is een vegetarische stoofpot die zowel bij de lunch als bij het avondeten wordt geserveerd, en bovenop injera of kitcha (ongezuurd platbrood) wordt geserveerd. Voor de vleeseters bereidt Sofia ook bekende gerechten als zigni (rundvlees met pikante saus) of goredgored (half gebakken en pikante rundvlees geserveerd met Eritrese boter).

Zodra je binnen plaatsneemt merk je dat de inrichting van het restaurant met veel aandacht is samengesteld. Sofia wil haar Oost-Afrikaanse gasten een thuisgevoel geven, en tegelijkertijd de Nederlandse en Europese gasten Oost-Afrika laten beleven. Als je het geluk hebt om aan de rechterkant van het restaurant te zitten, dan is het bijna alsof je in Eritrea bent, genietend van je maaltijd, met de deur open naar een prachtig veld. Savanna is elke dag open, van 12.00 tot 22.30 uur. Kom gezellig langs! ●

Emmaus Welvaartsresten

Een kringloopwinkel met een verhaal

Tekst: Lex van Tilborg | Foto's: Gricha Camonier

Een wijk vol liefdadigheid. In het Oude Centrum zijn van oudsher heel wat liefdadigheidsinstellingen te vinden. In de zeventiende eeuw al werden er hofjes gesticht voor arme mensen. Tegenwoordig vind je in de wijk onder meer kringloopwinkels, daklozenopvang en de voedselbank. Lex van Tilborg maakt een rondgang langs deze liefdadigheidsinstellingen. Dit keer Emmaus Welvaartsresten aan de Prinsegracht 36.

Eigenlijk vinden ze bij Emmaus Welvaartsresten dat ze niet in deze serie thuishoren, want 'liefdadigheid' vinden ze een beetje een vies woord. Daar doen ze niet aan. Maar maatschappelijk betrokken en idealistisch zijn ze wel, dus vooruit! Veel buurtbewoners zullen wel bekend zijn met de kleurrijke kringloopwinkel Emmaus aan de Prinsegracht. Het was in 1978 zelfs de eerste en enige kringloopwinkel in de stad. Maar slechts weinigen kennen het verhaal en de filosofie achter de winkel. Tijd dus voor een nadere introductie.

'Een anarchistische hippiekolonie'

Wat Emmaus anders maakt dan de gemiddelde kringloopwinkel is dat het een woonwerkgemeenschap is. Bewoners zijn medewerkers en andersom – met de opbrengsten van de winkel voorzien ze in hun levensonderhoud. Ze krijgen kost, inwoning en zakgeld, en als er iets overblijft, gaat dat naar een goed doel. De filosofie van Emmaus werd in 1949 bedacht door de Franse priester Abbé Pierre, en heeft sindsdien de wereld veroverd. In Nederland zijn negen woonwerkgemeenschap-

pen, waaronder dus sinds 1978 Emmaus Welvaartsresten in Den Haag. De naam en oprichter doen vermoeden dat Emmaus een christelijke organisatie is, maar dat is niet het geval. 'We zijn absoluut geen kerkelijke liefdadigheidsinstelling en ook niet afhankelijk van subsidies van de overheid', zegt Kees Schrijver (63), die al sinds de begintijd over de vloer komt en sinds een jaar coördinator van de woonwerkgemeenschap is. 'We zijn eerder een soort anarchistische hippiekolonie', zegt hij grappend. En meer serieus: 'We zijn vooral een groepje enthousiaste idealisten, die samenwerken en sober leven om onafhankelijk van instanties en instellingen ons brood te verdienen – en de wereld een klein beetje mooier te maken.'

'Kapot veel spullen'

De woonwerkgemeenschap van Emmaus bestaat momenteel uit zes bewoners. Het is een gemengd gezelschap: twee van hen zijn inmiddels gepensioneerd – ze hebben hun kinderen opgevoed bij Emmaus – en werken niet meer mee in de winkel. Maar er zijn sinds kort ook een aantal jongere bewoners bijgekomen. Bart (43) bijvoorbeeld, die voorheen een eigen zaak had als schoenen- en sleutelmaker. Daar moest hij noodgedwongen (vanwege een lijmallergie) mee ophouden, maar het gaf hem wel de kans om zijn idealisme rond milieu en verspilling echt in de praktijk te gaan brengen, als lid van Emmaus. Of hij het niet mist om zelf mooie, nieuwe spullen te kunnen kopen? 'Ben je gek, daar heb ik nooit veel om gegeven. En bovendien, we hebben hier kapot veel spullen, hè. Die mogen we gewoon gebruiken.' Naast de bewoners wordt Emmaus ondersteund door een groep van tien enthousiaste vrijwilligers, waarvan sommigen al heel lang betrokken zijn. Irene (66) bijvoorbeeld was lang geleden al als vrijwilliger werkzaam en is sinds een jaar weer terug bij Emmaus. Wat er zo leuk aan is? 'Ik hou gewoon van rommel. Ik ben nu eenmaal een zoiig mens', lacht ze. Om eraan toe te voegen dat het natuurlijk ook de gezellige sfeer en de mensen zijn die het zo leuk maken.

Emmaus Welvaartsresten Prinsegracht 36
 Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag 11:00-12:30, 13:30-15:30
www.emmausdenhaag.nl
 Instagram: @emmausprinsegracht
 Facebook: @EmmausDenHaag

Vaste klanten

Inderdaad merk je aan alles dat er een fijne en vriendelijke sfeer heerst bij Emmaus. De winkel heeft ook een sociale functie. Veel vaste klanten komen niet alleen voor de spullen, maar ook voor een praatje. Daarnaast weten ook handelaren en verzamelaars, jonge creatievelingen en studenten de winkel te vinden, aangetrokken door de vintage 'schatten' die hier geregeld kunt vinden. De nadruk schuift steeds meer op van traditionele kringloopwinkel naar upcyclen, reparatie en kennis overdragen over die zaken.

Nieuwe plannen

De coronacrisis heeft er bij Emmaus flink ingehakt. Maar al vóór corona ging het niet goed: er vond een leegloop van bewoners plaats. Inmiddels is het tij gekeerd: de winkel is weer open, er zijn nieuwe, jongere bewoners bijgekomen en er worden volop plannen gesmeed om Emmaus meer bekendheid te geven. Zo zal de winkel binnenkort ook weer op zaterdag te bezoeken zijn en zal het fraaie terras aan de achterkant (nu alleen toegankelijk voor bewoners en vrijwilligers) een verblijfsfunctie krijgen met koffie, thee, taartjes en zo nu en dan muzikale optredens. Kees: 'We komen uit een dal, maar zien weer een creatieve toekomst, met veel diversere activiteiten dan alleen kringloop.' ●

Meedoen als vrijwilliger?

Spreekt het verhaal van Emmaus je aan? Emmaus is altijd op zoek naar nieuwe, bij voorkeur jongere vrijwilligers, om de aansluiting met de jongere klanten en het bereik op sociale media te vergroten. Belangstelling? Stuur een mailtje naar emmaus.denhaag.welvaartsresten@gmail.com.

Emmaus

a thrift store with a story

According to Emmaus Welvaartsresten ('Prosperity Remains'), 'charity' is quite a dirty word. They won't ever admit doing it! However since its staff are socially involved and idealistic, we think they fit the bill to be in our recurring charity series! Many local residents will be familiar with the colourful thrift store Emmaus on Prinsegracht 36. In 1978 it was the first and only thrift store in The Hague. Only few people know its story and the philosophy behind Emmaus. Therefore it's high time for another round of introduction.

Text: Lex van Tilborg | **Photography:** Gricha Camonier | **Translation:** Anna de Wit & T. Nachtegaal

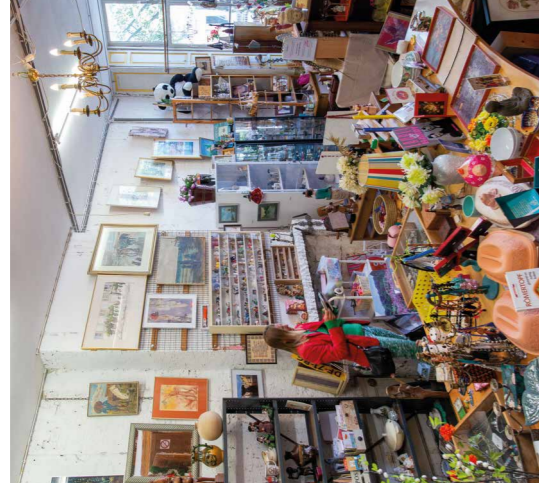
'An anarchic hippie colony'

What makes Emmaus different from the average thrift store is that it is a residential live-in community. In principle, the residents are the workers, and the proceeds from the store are used for their living costs. They receive board, lodging and pocket money, and if there's any money left, it will go entirely to charity. The philosophy of Emmaus was envisaged in 1949 by the French priest Abbé Pierre, and has since conquered the world. There are nine residential communities in the Netherlands, one of which is Emmaus. Its name and founder might suggest that Emmaus is a Christian organisation, however it is not. 'We are absolutely not a church charity, nor are we dependent on government subsidies,' says Kees Schrijver (63), who has been visiting since its early days and who has coordinated the residential work community for a year. 'We're more like an anarchist hippie colony,' he says jokingly. On a more serious note: 'Above all, we are a group of enthusiastic idealists who work together and live frugally to earn our living independently from agencies and institutions – and to make the world a little bit more beautiful.'

'A dizzyingly over-abundance of things'

The Emmaus residential community currently consists of six residents. It's a mixed group: two of them are now retired and they had raised their children at Emmaus – and no longer work in the shop. Recently, a number of younger residents have joined. For example Bart (43) who previously had his own business as a shoe and key maker. He had to stop his work due to glue allergy. Now as a member of Emmaus he can really put his environmental ideals into practice. Doesn't he miss being able to buy beautiful new things for himself? 'No way, I never cared much about that. Besides, we have a dizzyingly over-abundance of things here, don't we? We're allowed to use any of it as we wish.'

In addition to the residents, Emmaus is supported by a group of ten enthusiastic volunteers. Some of whom have been involved for a long time. Irene (66), for example, already worked as a volunteer a long time ago and is now back again for a year. 'What's so great about it? 'I just like clutter. I can handle mess,' she says laughing. She adds that it's also the cosy atmosphere and the people that make Emmaus so enjoyable and fun.

Regular customers

Indeed, you can't help but notice that there's a nice and friendly atmosphere at Emmaus. The store also has a social function. Many regular customers don't just come for the items, they come especially for a chat.

In addition, dealers and collectors, young creatives and students know where to find the store, attracted by the vintage 'treasures' that are hidden. The emphasis is increasingly shifting from a traditional thrift store to upcycling, repair and transferring knowledge about those aspects.

New plans

The corona crisis has seriously affected Emmaus. In fact, things didn't go well before that either since there was an exodus of residents. However, the tide has now turned: the store has reopened, brand new and younger residents have moved in. Plans are being made to introduce Emmaus to the broader public. For example, the store will soon be open again on Saturdays and the beautiful terrace at the back (now only accessible to residents and volunteers) will be used as a

café with coffee, tea, cakes and, occasionally, musical performances. Kees: 'We are restarting again from a lower point, but we see our creative future again with activities which are much more diverse than just recycling.'

Emmaus Welvaartsresten / Prinsegracht 36

Opening hours:

Tue - Fri 11.00-12.30h, 13.30-15.30h

<http://emmausdenhaag.nl/>

Instagram: @emmausprinsegracht

Facebook: @EmmausDenHaag

Want to join as a volunteer?

Does the story of Emmaus appeal to you?

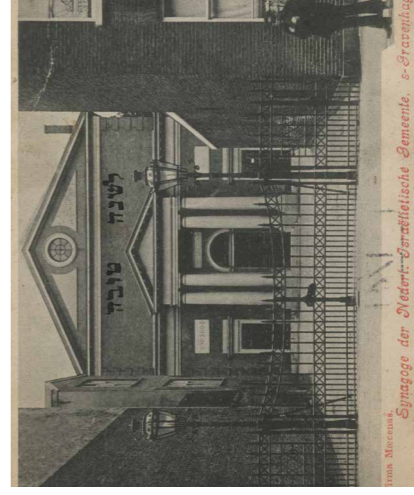
Emmaus is always looking for new volunteers. Interested? Send an email to emmaus.denhaag.welvaartsresten@gmail.com

The Mescidi Aksa Mosque

A symbol of resilience and love of its community

On 21st of May we came to the Mescidi Aksa mosque for an interview and we were in such luck! Incidentally, on the same day the mosque held a fair with all sorts of Turkish food and delicacies. The mosque organises fundraising activities twice a year in order to keep the maintenance of the building. The overall fund is sourced entirely by the Turkish-Islamic community. Oguz Erel, the Chairman of the mosque, took us through the historical journey of the mosque and why it matters to the Turkish-Dutch community at the Old City Centre.

Text: Daniel Peters, T. Nachtegaal | **Images:** Piet Gispem, The Hague City Archives | **Translation:** T. Nachtegaal

Jewish Synagogue

Initially, the building which is located at the Wagenstraat was designed in 1842 as the 'Great Synagogue' after having been commissioned by the community of Ashkenazi Jews in The Hague. The community used it from 1844 until 1943, the year in which the vast majority of Jews were deported out of The Hague. After the Second World War, only a fraction of the Jewish community returned to the city and for them, it was no longer feasible to maintain this house of prayer. In 1975, the synagogue was officially closed and the building was sold to the municipality of The Hague. Since then and for many years it stood empty, and with no concrete planning in sight.

Meanwhile, the Turkish community in The Hague was looking for a new house of prayer. For years they had been using an old, worn-out building that no longer met safety requirements. Also for years they had tried negotiating with the municipality to buy the building, but alas to no result.

And then, on 27 July 1979, the takeover began. Having finished the Friday afternoon prayer, three young men from the Turkish community decided to occupy, or 'squat' the building. They decided to call it the Fatih Mosque - 'the mosque of The Conqueror'. Inside remaining objects from the old Great Synagogue were found, which the occupiers collected respectfully and stored in a locked room so that nothing could happen to these objects. The young men occupied the premises for forty days to avoid eviction. They only went home only after the municipality agreed to sell the building to them.

It remains a house of prayer

Thanks to the resilient squatters, the building remains a house of prayer. Moreover it serves as an important meeting place for a community, which now is for the Turkish-Islamic community. The building and its elements remain in their original condition. Adjustments were made: The adding of towers typical for mosques, known as 'minarets' and of course, the interior had to be changed to make it suitable for an Islamic house of prayer. It is a peaceful oasis. Located against the eastern interior wall, facing Mecca are the mihrab (a prayer niche indicating the direction of prayer) and the minbar (a pulpit of the imam).

The mosque has 500 official members. Yet during Friday afternoon prayers which is the most observed day of prayer by the Muslims, about 1,000 to 1,500 people gather there to pray. During religious festivals, such as Ramadan, the mosque can host as many as 2,000 people. Every Friday afternoon, the imam calls the community to prayer with the azaan (prayer calls). Those who are around can clearly hear it - a melody that demonstrates the diversity and colours of our Old City Centre!

Neighbourly bond

Oguz emphasises that the bond with the neighbourhood is close-knit, and that the mosque is often used for various activities not related to Islam. 'Everyone is welcome to visit and use the mosque,' says Oguz. For example, during the Chinese New Year festival the mosque would often be used as a security base for the police officers. During Ramadan, police agents responsible for safeguarding the neighbourhood would often visit the mosque to learn about the Muslim celebrating. Students and schools would often visit the mosque to learn about the Muslim community as an integral part of the Dutch society. Finally, people from the Jewish community would visit regularly due to the history of the building. Often the elderly would bring nostalgic photos of the old synagogue.

Are you interested in visiting the building and meeting the community? You are most welcome! 'There's just one tiny rule,' says Oguz, 'that you take your shoes off when you enter the mosque!' That's such a small effort in return for the pleasure of enjoying the tranquillity the mosque offers, and to gain knowledge of its societal importance, right?

22 / 23

Nieuw
seizoen
tickets op
amare.nl

amare

huis voor cultuur, educatie,
events en ontmoeting

Nieuws van de bewonersorganisatie Het Oude Centrum *Wijktrots*

Rotterdam heeft zich verbonden aan Erasmus, Anne Frank hoort bij Amsterdam. En Den Haag? Juist: Benedictus de Spinoza, de befaamde wijsgeer en politiek denker uit de 17de eeuw die aan de basis stond van onze democratie, als eerste de scheiding van kerk en staat voorstond en in de natuur het goddelijke zag. Om maar wat te noemen uit zijn omvangrijke en wereldberoemde werken.

In al ons streven naar een betere wijk en het oplossen van de problemen zoals de overlast van de Doubletstraat en het vastlopende en vervuilende auto- en vrachtverkeer dat door onze wijk raast, mogen we onze mooie geschiedenis als wijk niet vergeten. Beroemde schilders zoals Paulus Potter, Jan Steen en Jan van Goyen woonden en werkten in het Oude Centrum, rond de tijd van de filosoof. De overgebleven historische panden aan onder meer de Paviljoensgracht, (Dunne) Bierkade, Stille en Amsterdamse Veerkade, Boekhorststraat, Wagenstraat, Brouwersgracht en Lange Beestenmarkt herinneren ons nog aan dit rijke verleden.

Spinoza is een beetje weggefallen in het Haagse. Daarom heeft D66 in 2020 een motie ingediend tijdens een raadsvergadering voor toerisme, om Spinoza weer een prominente plek te geven in het Haags beleid. Bewoners van onze wijk hebben samen met leden van de Vereniging Het Spinozahuis Den Haag en Stichting Spinoza Den Haag deze gelegenheid aangegrepen om het Spinozateam te vormen, om de breed aangenomen motie handen en voeten te geven. Want waar kun je beter beginnen dan in onze wijk, waar Spinoza op twee plekken heeft gewoond en gewerkt?

Inmiddels is het gebied rondom het Spinozahuis op de Paviljoensgracht omgedoopt tot Spinozakwartier, met naambordjes die feestelijk werden onthuld door wethouder Saskia Bruines. De Wijkorganisatie Het Oude Centrum heeft een YouTube-filmpje gemaakt over de filosoof in zijn dagelijkse leven in Het Oude Centrum, en een fotowedstrijd met dit onderwerp gehouden. Als recentste wapenfeit is er op 12 mei jongstleden samen met het Kadeteam van de gemeente Den Haag een belettering over Spinoza geplaatst op de kadewand naast de Spinozabrug (voorheen Spookbrugje). De onthulling ervan werd gefilmd door TV West in het kader van de serie Wijken van Den Haag. Deze reportage met ook andere Spinoza-gerelateerde hotspots in de wijk wordt rond 24 juni uitgezonden.

We mogen graag wat stechelen en mopperen - onderling en met politiek Den Haag - over de problemen en mogelijke oplossingen voor onze wijk. Maar we zijn het er allen over eens dat we trots kunnen zijn op onze mooie geschiedenis. Spinoza verbindt ons.

Aansluiten bij het Spinozateam Het Oude Centrum?
info@hetoudecentrum.nl

Shireen Poyck
Voorzitter Wijkorganisatie Het Oude Centrum

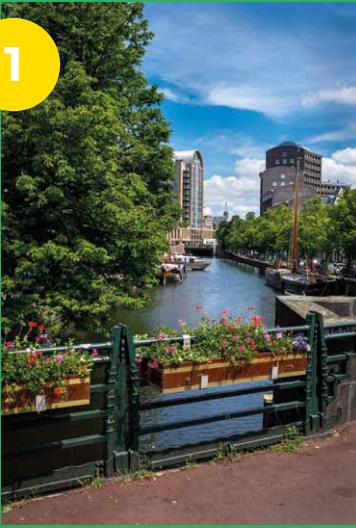
Hoofdkwartier van de wijkorganisatie op Paviljoensgracht 56.

Spinoza op het bankbiljet van 1000 gulden.

1

2

3

4

5

6

7

8

De acht bruggen van het Oude Centrum

Tekst en foto's: Kees Oosterholt

Het Oude Centrum vormde ooit de grachten-gordel van Den Haag. Op veel plaatsen is het water nu verdwenen en zijn asfalt en auto's ervoor in de plaats gekomen. Minder mooi, en misschien ook minder gunstig voor een stadscentrum dat de komende decennia met hitte-eilanden te maken krijgt. Reden ook voor bewonersorganisaties en gemeenteraad om serieus te zoeken naar mogelijkheden om de grachten weer open te leggen.

Intussen heeft het college wel besloten om één van onze acht bruggen te herdoopen; de Paviljoensbrug heet voortaan de Spinozabrug. Vernoemd naar de vermaarde filosoof Baruch de Spinoza, die 350 jaar geleden in Den Haag is komen wonen - en wel schuin tegenover deze brug. Afgelopen maand is de nieuwe naam feestelijk in gebruik genomen en sindsdien prijkt aan de voet van de brug een sierlijke tekst: 'Spinoza Den Haag 1669-1677 Filosoof van Vrede en Recht'. Kortom, reden genoeg om in deze editie de Spinozabrug en onze overige zeven bruggen over de grachten van het Oude Centrum - vanaf het Spui tot het Buitenom - in beeld te brengen.

En wie weet komen er in de nabije toekomst nog een paar bruggen en grachten bij in onze wijk. Maar vooralsnog alleen de bestaande bruggen, achtereenvolgens:

1. De brug ter hoogte van Spui en Zieken
2. De Wagenbrug
3. De Spinozabrug tussen Paviljoensgracht en Spinozastraat
4. Boekhorstbrug
5. De stalen brug bij de Lange Beestenmarkt
6. De ophaalbrug bij het Zuidwalland
7. De brug bij de Brouwersgracht
8. De brug bij het Buitenom

Het volgende nummer kun je eind september in je brievenbus verwachten.